

Voorwoord

‘Waarom zou je de Bijbel overschrijven? Er zijn toch meer dan genoeg gedrukte exemplaren!’ Die opmerking krijg ik geregeld als ik in de Zwolse Grote Kerk mensen uitnodig een stukje van de Bijbel over te schrijven. ‘U hebt gelijk’, zeg ik dan. ‘Gedrukte bijbels zijn er in overvloed. Maar toch wordt hier de Bijbel overgeschreven. Dat is namelijk een echt Zwolse gewoonte!’

Voor wie dat niet weet, vertel ik er graag meer over. In de late Middeleeuwen werden in Zwolle heel wat bijbel- en getijdenboeken overgeschreven door de Broeders van de Moderne Devotie, een geestelijke vernieuwingsbeweging van mensen met kritiek op de hang van de toenmalige Kerk naar geld, macht en status. Zij wilden weer leven zoals de eerste christenen: in gemeenschap, met nadruk op gebed en bijbellezing.

Om in hun onderhoud te voorzien schreven zij op bestelling geestelijke boeken over. Zwolse kunstenaars verluchtigden de tekst met prachtige versieringen in de marges en geschilderde miniatuurtjes in de hoofdletters. Een van de bijbels, in de 15^e eeuw gemaakt, wordt al eeuwen gekoesterd als pronkstuk van Zwolse cultuur. Deze zogenoemde *Zwolse Bijbel* bestaat uit zes delen van elk twintig kilo en wordt bewaard in de Universiteitsbibliotheek van Utrecht.

Toen mij ter ore kwam dat deze bijbel niet meer compleet is, wist ik wat Zwolle te doen staat: een nieuwe *Zwolse Bijbel* maken. In het hoogkoor van de Grote Kerk zijn schoolbankjes gezet. Op elk bankje is een bijbelgedeelte van ongeveer 300 woorden gelegd, plus pen en papier. Iedereen die de kerk binnenwandelt wordt gevraagd mee te schrijven.

Er komen enthousiaste reacties. Mensen blijken het rustgevend te vinden om geconcentreerd een stukje van de Bijbel over te schrijven. Ze vertellen vaak dat zij de bijbeltekst hierdoor bewuster lezen, met aandacht voor elk woord. Soms krijgen mensen verhalen over te schrijven die ze nog nooit gelezen hebben. Soms krijgen mensen een verhaal dat in hun leven net op het juiste moment lijkt te komen. Een aantal mensen treft een lijst met moeilijke Hebreeuwse namen. De uitdaging die foutloos over te schrijven gaan zij niet uit de weg.

Degenen die de uitnodiging om mee te doen afslaan gebruiken vaak als argument: ‘Ik schrijf zo weinig, dat mijn handschrift onleesbaar is geworden.’ Daar laat ik mij niet door uit het veld slaan. Ik reageer met een tip: ‘Als u vanaf vandaag elke week uw oude tante een handgeschreven brief schrijft, is uw handschrift binnenkort weer dik in orde!’

Misschien kunt u met deze tip ook uw voordeel doen, wanneer u met de *Overschrijfbijbel* aan de slag wilt. Het overschrijven beveel ik u in ieder geval van harte aan!

Mariska van Beusichem
 Stadspastor Zwolle

Eerste Boek Psalm 1-41**1 Gelukkig de mens die vreugde beleeft aan de wet**

- 1 Gelukkig de mens
 die niet ingaat op de raad van bozen,
 niet op de weg van zondaars staat,
 niet in de kring van schampere spotters wil zitten,
 2 maar vreugde beleeft aan de wet van de HEER,
 ja, dag en nacht daaruit zacht reciteert.
 3 Hij is als een boom,
 geworteld aan stromend water,
 die elk seizoen opnieuw vrucht draagt;
 nooit zullen zijn bladeren verdorren,
 alles wat hij doet brengt hij tot een goed einde.
 4 Maar ongelukkig zullen de bozen zijn:
 zij lijken op kaf,
 opgejaagd door de wind.
 5 Zo staan er geen bozen op binnen Gods bestel,
 geen zondaars binnen de gemeenschap van de rechtvaardigen.
 6 Met zorg volgt de HEER de weg van de rechtvaardigen,
 de weg van de bozen loopt uit op niets.

2 Ikzelf heb mijn koning gezalfd

- 2 Waarom komen de volken in opstand
 en zinnen de naties op zinloze plannen?
- 2 Waarom stellen koningen van de aarde zich in slagorde op,
 beramen vorsten een oorlogsplan
 tegen de HEER en tegen zijn gezalfde?
- 3 'Wij willen hun ketens verbreken
 en ons van hun boeien bevrijden.'
- 4 Die in de hemel woont lacht,
 de Heer spot met hen,
 5 en in zijn woede spreekt Hij,
 zijn grimmigheid benauwt hen:
 6 'Ikzelf heb mijn koning gezalfd,
 op mijn heilige berg, op de Sion.'

- 7 Ik verkondig het besluit van de HEER;
Hij zei tegen mij: 'Jij bent mijn zoon,
vandaag heb Ik je verwekt.
- 8 Vraag, en Ik geef je volken in bezit,
de uithoeken van de aarde krijg je in eigendom.
- 9 Jij mag ze verpletteren met een ijzeren knots,
ze stukslaan als waren het aarden potten.'
- 10 Nu dan, koningen, kom toch tot inzicht,
jullie vorsten van de aarde, laat je vermanen;
- 11 onderwerp je aan de HEER in diep ontzag,
kus zijn voeten met schrik en beven,
- 12 of Hij ontsteekt in woede en het is afgelopen met jullie;
ja, zijn woede ontvlamt snel.
Gelukkig allen die hun toevlucht nemen tot Hem.

3 Talrijk zijn mijn vijanden Een zangstuk op naam van David, op de vlucht voor zijn zoon Absalom.

- 2 Hoe talrijk zijn mijn vijanden, HEER,
hoe talrijk zijn mijn tegenstanders,
3 hoe talrijk zijn degenen die van mij denken:
'God zal hem niet redden.'
- 4 Toch bent U, HEER, levenslang een schild om mij heen,
mijn glorie, U heft mijn hoofd omhoog.
- 5 Nauwelijks heb ik de HEER geroepen
of Hij antwoordt mij vanaf zijn heilige berg.
- 6 Ik leg mij te slapen en ontwaak,
ik word wakker:
de HEER is mijn steun.
- 7 Ik heb dan ook geen angst,
hoe ontelbaar velen het ook zijn
die opgesteld staan rondom mij.
- 8 'HEER, sta op,
mijn God, red mij.
U treft al mijn vijanden vol op de kaak,
en breekt het gebit van de bozen.

7

8

9

10

11

12

3

Talrijk zijn mijn vijanden

2

3

4

5

6

7

8

- 9 O HEER, red ons.
Spreid uw zegen uit over uw volk.'

4 U alleen laat mij leven
Voor de leider van de muzikanten, onder begeleiding van
snaarinstrumenten. Een zangstuk op naam van David.

- 2 Antwoord mij toch als ik roep,
God mijn God die voor mij pleit;
geef mij ruimte waar ik klem zit,
wees genadig, luister naar mijn bidden.
- 3 Mensen, hoe lang duurt het nog
dat jullie God, mijn glorie, bespotten
en jullie lege beelden koesteren
en jullie leugengod nalopen?
- 4 Weet wel: de HEER doet wonderen voor zijn vrome:
de HEER verhoort mij als ik Hem roep.
- 5 Huiver, en zondig niet:
overleg in jullie hart als je op bed ligt en wees stil.
- 6 Breng volgens voorschrift je offer,
en stel je vertrouwen in de HEER.
- 7 Maar de massa blijft zeggen:
'Wie zal ons het geluk laten zien?'
HEER, laat het licht van uw gelaat over ons opgaan.
- 8 U geeft mijn hart meer vreugde
dan overvloed aan most en koren hun geven kan.
- 9 In vrede ga ik liggen en slaap terstond,
U alleen, HEER, laat mij leven,
ongestoord, vol vertrouwen.

5 Ik leg mijn zaak aan u voor
Voor de leider van de muzikanten, bij fluitspel.
Een zangstuk op naam van David.

- 2 Hoor mij als ik spreek, HEER,
versta mij als ik stamel;

9

4

U alleen laat mij leven

2

3

4

5

6

7

8

9

5

Ik leg mijn zaak aan u voor

2

- 3 luister als ik roep om hulp,
mijn koning, mijn God,
tot U richt ik mijn gebed.
- 4 Hoor mij, HEER, vroeg in de morgen,
als ik vroeg in de morgen mijn zaak aan U voorleg
en kijk naar U.
- 5 U bent geen god
die de misdaad begunstigt,
de boosdoener heeft geen toegang tot U.
- 6 De blik van uw ogen
kan geen dwaze doorstaan.
U haat iedereen die kwaad doet,
7 slaat iedereen neer die liegt;
de HEER verafschuwt moordenaars en bedriegers.
- 8 Maar dankzij uw overmaat aan genade
mag ik binnen in uw huis,
en voor uw heiligdom buigen,
in diep ontzag voor U.
- 9 HEER, leid mij door uw rechtvaardigheid,
tegen mijn vijanden,
en baan voor mij een weg naar U toe.
- 10 Op hun mond valt geen staat te maken,
hun hart is een donkere afgrond,
hun keel een gapend graf,
hun tong is een vlijmscherp wapen.
- 11 O God, betaal hun met gelijke munt,
laat ze sterven aan hun eigen plannen
en over hun vele misdaden vallen:
zij verzetten zich tegen U.
- 12 Maar iedereen die bij U schuilt vindt vreugde
en kan zonder ophouden zingen.
Neem hen in bescherming,
dan juichen om U allen die uw naam beminnen.
- 13 HEER, U zegent de rechtvaardige,
U zet een schild van liefde om hem heen.

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

---

6 Bevrijd mij omwille van uw liefde
 Voor de leider van de muzikanten, onder begeleiding van
 snaarinstrumenten, op het achtsnarig instrument.
 Een zangstuk op naam van David.

- 2 HEER, straf mij niet, al bent U vol woede;
 sla mij niet, al bent U verstoord.
- 3 HEER, wees genadig: mijn krachten bezwijken;
 genees mij, HEER, mijn gebeente is ontzet.
- 4 Ik ben ontzet,
 hoe lang nog, HEER?
- 5 Kom terug en red mij, HEER,
 bevrijd mij omwille van uw liefde.
- 6 Want wie, in het dodenrijk, maakt melding van U?
 Wie, in het dodenrijk, zingt voor U?
- 7 Ik ben moe van het klagen,
 nacht op nacht heb ik mijn kussens nat geweest,
 met tranen is mijn bed doordrenkt.
- 8 Mijn ogen staan dof van wanhoop,
 staren verstard naar al die belagers.
- 9 Ga weg: kom niet dichterbij,
 boosdoeners, jullie allemaal,
 want de HEER hoort mij als ik ween.
- 10 Hij hoort mijn smeken,
 de HEER aanvaardt mijn gebed.
- 11 Mijn vijanden zijn beschaamd en ontzet
 en druipen vol schande af, onverwachts.

7 Spreek mij vrij, ik ben onschuldig
 Klaaglied op naam van David, de HEER toegezongen
 vanwege de woorden van Kus, een Benjaminit.

- 2 HEER mijn God, ik wil bij U schuilen,
 red en bevrijd mij van al mijn achtervolgers.
- 3 Laat ze mij niet wegsleuren als een leeuw,
 in stukken scheuren en – waar is mijn redder?
- 4 HEER mijn God, als ik ooit zoiets deed:
 als er boosheid aan mijn handen kleeft,

6 *Bevrijd mij omwille van uw liefde*

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

7 *Spreek mij vrij, ik ben onschuldig*

2

3

4